

Vandmandens status ... Ugebrev nr. 12, 28. august 2002

I dag var det så første dag, hvor der ikke var vand i hanerne om morgenen. På trods af, at det er min syvende sæson i Zackenberg, blev jeg lige så overrasket som tidligere år. Op kl. 7:30, temmelig træet slæbte jeg mig over til badeværelset for at få lidt vand i hovedet. Og, så er der ikke noget vand. Første indskydelse er, at logistikkerne ligger og sover og har glemt at tænde for generatoren. Først derefter kommer jeg i tanke om, at det da vist nok var rimeligt koldt, da jeg stod ud af sengen, så vandet er altså frosset. Det fascinerende ved denne historie er ikke, at jeg glemmer fra år til år, at vandet fryser midt i august. - Jeg er ved at blive gammel. Det er heller ikke særlig specielt, at vandet fryser midt i august i Nordøstgrønland. - Vi er trods alt på 74 grader og 30 minutter nord - kun ca. 1.700 km fra Nordpolen. Det fascinerende er, at denne station har en så velfungerende logistik, at vi andre oftest har mulighed for at glemme, at vi befinder os meget langt ude på landet. Det er et fantastisk privilegium, at kunne arbejde sådan et sted, når man tidligere har æret henvist til kolde telte, beskidte, våde sokker og pulvermad morgen, middag og aften.

Jeg har nu tilbragt lidt over halvdelen af mit sensommer ophold ved Zackenberg. Jeg kom til Zackenberg den 17. august sammen med en gruppe af vores samarbejdspartnere fra Videnskabsministeriet og GEUS samt fra det svenske Polarforskningssekretariat. De skulle have en hurtig rundtur i området, for at få et indtryk af aktiviteten på stedet. Det er altid hyggeligt med denne type rejser, dels fordi det er rart med nye ansigter på stedet, men også fordi det giver lejlighed til at komme lidt rundt i området. Dette års tur gik til Sandøen med gummibåd, og det var en af årets smukkeste dage, og på dette smukke sted er smukke dage altså bare helt ubeskrivelige, så det var en OK tur. Dagen efter skulle gruppen så rejse tilbage til Danmark, men der var så bare det problem, at der ikke kunne komme noget fly efter dem, fordi det sad fast i mudder ved Albrecht Bugt ca. 100 km mod nord. En håndfuld Siriusfolk blev fløjet med helikopter til stedet og efter et døgn ihærdigt arbejde med skovle og flytning af flyet fra palle til palle var der igen sikker grund under hjulene, vingerne kunne bære, og vores gæster kunne komme til Danmark.

Efterfølgende har jeg brugt min tid dels på nyinstallation af udstyr, dels på tapning af vores mange dataloggere og dels på nedtagning af det udstyr, som ikke skal stå fremme vinteren over. I vores plantefelter, hvor vi følger årets gang for udvalgte arter har vi installeret udstyr til måling af jordfugtighed, jordtemperatur samt indhold af næringsioner i jordvandet. Forhåbentligt kan dette udstyr i løbet af nogle år give os et bedre indblik i hvilke processer, som styrer planternes udvikling og vækst.

Vi er et par håndfulde personer tilbage på stationen. To forskningsprojekter kører stadig på fuldt blus, og det samme gør det meste af vores monitoring. Kristian fra Københavns Universitet måler stadig på UV-B effekter på vegetationen, og Mikkel og Lotte fra Danmarks Miljøundersøgelser er ved at forberede et større projekt, som skal finde sted til næste år. Formålet med deres projekt er at kunne bestemme primærproduktionen i hele stationens nærområde via multispektrale billeder fra satellitter og digitale kameraer. Til dette formål skal en række forskellige vegetationstyper klippes ned i små felter til næste år. Data fra disse klipninger kan så anvendes til at korrelere oplysningerne i billederne med en given biomasseproduktion. Lotte og Mikkel bruger derfor dette års sensommer på at finde og markere felter med ensartet vegetation, som er så store, at de kan ses på satellitbilleder. Til næste år kommer der så et hold studenter op med sakse og plastikposer som væsentligste arbejdsredskaber.

Thomas fra BioBasis har færdiggjort sin optælling af lemmingereder. Han beder mig meddele, at det totale antal vinterreder i år nåede op på 269. Der er altså ikke tale om et maksimum år for lemmingebestanden. Sidste maksimum år var 1998, hvor ialt 721 reder blev registreret.

/Morten Rasch